

Nova attracziun sil cunfin da Laax e Sagogn

Emprema badelada per la plattafuorma panoramica sil Crap Signina

DAD AUGUSTIN BEELI / ANR

■ **Ier ei stau il termin dall'emprema badelada per in pign project turistic sil cunfin dallas vischnauncas da Laax e Sagogn. La suosta sil Crap Signina en fuorma da terrassa cun tetg vegn a pussibilitar ina nova vesta ella Ruinaulta. Igl object che vegn inauguraus ils 20 da zercladur ei integraus el plan directiv regional dalla Regiun Surselva.** Plattafuormas panoramicas dueien render attent ed accentuar las bellezias dalla natira. Ella regiun dalla cavorgia dalla Ruinaulta surveschan gia zcontas a quei intent. La pli enconuschenta ei quella dil «Spir» a Conn sin territori da Flem. Sils Aults da Panaduz ei ina secunda, ellas ruinas dil Spitzg denter Panaduz e Versomi ina tiarza, agl ur dalla Alixfluh a Valendau ina quarta. Ed ussa san viandonts e turists guder ina nova vesta ella Ruinaulta, e quei d'in liug discret situau amiez igl uaul denter Laax e Sagogn. Il Crap Signina ei buca zuppaus. Denter la tieua cun bia brutg eis el il sulet object exponiu. E tuttina eis el zuppaus. Pils indigens eis ei in liug sorprendent. Leu nua che la via veglia da Dentercraps denter Laax e Sagogn fa ina storta, san ins ir d'in cuort trutg ora sil carpun. D'in mument a l'auter sesarva igl uaul sco in umbrival. Pils da Laax che vegnan engiu, se presenta ina vesta spectaculara encunter sid culla Ruinaulta, Valendau, Val Mulin e la cuntrada da Sagogn, la Foppa ed il Péz Mundau.

Empreau da respectar la cuntrada

Aunc ussa eis ei denton prigulus d'ir ora sil bloc da caltschina ch'ei sederschs a val avon rodund 9500 onns culla bova dil Crap da Flem. Quei semida actualmein, pertgei sil Crap Signina vegn ina plattafuorma panoramica installada. Sin proposta dallas vischnauncas da Laax e Sagogn ha la Regiun Surselva recepiu quei object el plan directiv regional. Sco quei ch'il president communal da Sagogn, Hans Peter Casutt ha confirmau all'anr, vegn entschiet quest jamna cullas lavurs.

La plattafuorma en lann-larisch exista pil mument mo sco model. Ils 20 da zercladur vegn ella ad esser baghegiada.

FOTO A. BEELI

Gianfranco Bronzini dil biro d'architettura Conzett Bronzini Gartmann da Cuera ha retschiert l'incumbensa da planisar igl object. Cun excepziun dil Spir el Conn ha quei biro planisau era las autras plattafuormas ella Ruinaulta. Lur finamira eis ei da concepir «balcuns» che s'adateschan ton sco pusseivel al maletg dalla cuntrada.

Tier igl object sil Crap Signina eis ei stau finamira da respectar il bloc prehistoric. Igl element duei prender risguard sigl existent, buca disturbar e tuttina esser funcziunals. La terrassa panoramica vegn tschentada sil Crap Signina sco pavigliun cun plantschiu, spundas e sempel tetg da lann-larisch. Ina exposiziun me-

mia marcanta cun in object che fussi ius ad ault ha igl architect buca vuliu proponer. Las duas vischnauncas ein secunvegnidas sin in object che risguarda tut ils puncts. Da principi havessen ils da Laax bugen construui ina plattafuorma a Sontga Clau, sigl ault punct dalla spectaculara Val Mulin. Las suprastonzas ein denton secunvegnidas sil pavigliun panoramic pli engiu. Cheu semida la cuntrada d'uaul e ruinas spuretgas en ina foppa migeivla. Pil project communabel han Laax e Sagogn lubiu ensem in credit da 120'000 francs. Tenor il president communal da Sagogn duei la nova terrassa panoramica a Denter Craps buca il davos esser simbol dalla buna collaboraziun

denter las duas vischnauncas ch'eiin colliadias da vegl enneu ina cun l'otra.

Ils 20 da zercladur ei inauguraziun

La via da Denter Craps vegn duvrada dapi ch'ils emprems carstgauns han colonisau il territori. In scalem pli bass tras igl uaul agl ur dalla Val Mulin meina la via da Sogn Giacun. Tschien onns avon ch'il cantun ha baghegiu 1875 ina nova via da colligiaziun denter Sagogn e Laax duvravan ils habitonts da Laax e Sagogn omisduas vias per ir d'in vitg a l'auter. Tochen 1525 duvravan ils da Laax la via da Denter Craps per satrar lur morts sil santeri da Sagogn. Ils da Sagogn mavan dalla via da Sogn Giacun sin lur cuolms ed

alps. Il territori tunscheva dil Rein tochen sil glatscher dil Vorab. Laax e Sagogn fuvan duront melli onns ina unitad politica ed ecclesiastica. Perquei han quellas vias giu duront silmeins melli onns gronda muntada. Ussa surveschan ellas a viandonts e ciclists che vulan guder las bellezias dalla natira. La nova plattafuorma ei semtgada sil zercladur ed igl ei previu d'inaugurar ella ils 20 da zercladur»

Danunder vegn il plaid «Crap Signina»

Il num «Crap Signina» ha connex mo indirect cugl uclaun da Signina denter Riein e Pitasch. Il bloc da caltschina nua che la plattafuorma vegn baghegiada, schai datier dil fons da Laax cul num local «Signina». Quel sereferscha sigl englar cultivau sper la caplutta da Sogn Giacun sut il vitg da Laax. Ils emprems colonisaders han rancuau quei liug e mess graun leu. Aunc avon 40 onns fuvan leu ina partida praus da truffels. Oz eis ei ina gronda parcella agricola amiez igl uaul che vegn aunc adina segada e cultivada. Il num «Signina» metta il perscruttader da nums Andrea Schorta en connex cul plaid «Secanina» che muntava «Alp da Sagogn». Ils plaids Secanium, Sagannio, Segagnio, oz Sagogn, ein toponims che s'audan ensem. Era Riein s'udeva tochen tier la Reformaziun tier la pleiv gronda da Sagogn. Perquei cumpara il num «Signina» evidentamein era da tschella vart dil Rein. Il num ei oz enconuschents turisticamein tras il Péz Signina, il hotel Signina a Murschetg, ina roscha casas da vacanzas e surbaghegiadas sco era products secundars. Demai che gli-eud da lungatg tudestg sa buca pronunziar endretg il plaid romontsch, han ins deplorablamein entschiet ad accentuar omisduas consonants dil «gn».

Enzatgei marscha ella halla da bubrondas

Il teater giuven envida alla premiera gievgia sera a Glion

■ (ac) «Es ist etwas Faul in Staate Dänemark» senumna l'inscenaziun elavurada dad otg giuvenils sut la reschia da Barbara Schneider. Las giuervas teatristas ed il giuven teatrist tematizeschan ina dallas pli renomadas figuras dil teater mundial, e quei senza zun neginas retenientschas. La premiera

ha liug gievgia sera ils 16 d'avrel, ella halla da bubrondas dalla Oswald SA a Glion. Otg giuvenils (Chiara Jacomet, Kally Künnap, Maria Touras, Franca Stucki, Lena Camenisch, Patrizia Caviezel, Ladina Bernhardsgrütter e Jamun Bernhardsgrütter) ein sefatschentai duront diversas provas da teater el decuors igl un-

viern vargau cun la figura da Hamlet creada antruras dil renomau teatrist e autor engles Shakespeare. Els ein safatschentai cun quella figura ed han examinau ses patratgs e sentiments, han dau a quels fuorma e lungatg. Ils giuvenils han vuliu endriescher las reacziuns da Hamlet sin igl assassinat digl agen bab entras

igl aug. Els ein parti dall'imaginaziun che Hamlet seigi in affon dad ina lètg spartgida. Sco biars affons da nies temps. Las giuervas ed ils giuvenils acturs han resentiu la spartgida dils geniturs per catastrofa che provochescha egl intern dils affons sentiments d'uiara. Els sesentan scarpai, tema e munconza da confidanza sefan valer, il sentiment dad esser tradi vegn nutrius dad agnas enconuschentschas ed experienzas ni talas resentidas dad amitgs ed enconuschents. Denter ils giuvenils sursilvans involvai el project dil teater giuven grischun sesanflan talentadas musicistas, acrobatas e saltunzas. Alla reschissura Barbara Schneider eis ei stau impurtonta da porscher allas habilitads da mintga singul ina plattafuorma. Ina truppa artistica che se presenta el toc original. La gruppa scuviera las circostanzas digl assassinat e reflectescha ils conflicts interns da Hamlet a moda veivla e resentibla per il publicum.

La premiera da: «Es ist etwas faul im Staate Dänemark» ei da veser gievgia ils 16 d'avrel allas 20.00 ella halla dalla interpresa da bubrondas Oswald SA a Glion. Ulteriuras presentaziuns han liug vendergis ils 17 ed sonda ils 18 d'avrel mintgamai allas 20.00.

Reservaziuns via la cassa dil Teater da Cuera telefon 081 252 66 44 ni kasse@theaterchur.ch

Neginas retenientschas da sefatschentar cun ina dallas pli renomadas figuras dil teater. Acturas ed acturs dil Teater giuven grischun presentan «Es ist etwas faul im Staate Dänemark» la fin dalla jamna a Glion.

FOTO A. CADONAU

■ MOUNTAINBIKE

Emprema cuorsa, empren success

(anr/gv) Ell'emprema cuorsa dil cup svizzer da mountainbike la davosa fin d'jamna a Schaan el Principadi dil Liechtenstein, ha Andrin Beeli da Sagogn gia dau in schatg da siu potenzial. Ella cuorsa d'elita gudignada dil campion mundial Julien Absalon dalla Frontscha ha il sportist da 20 onns occupau il 15avel rang.

20 velocipedists dil Club da velo Surselva ein separticipai alla cuorsa dil cup svizzer. Per ir sil podest hai quella ga tunschiu sulet a Selina Schweizer da Sursaisa. Ella categoria «soft» ha la fleglia digl anteriur president dil club contonschiu il secund rang. Era il president actual Rolf Beeli ei separticipaus alla cuorsa ed ha contonschiu ella categoria «seniors» il tschunavel plaz. In rang avon el ei Matthias Arpagaus seclassaus.

La buglia da Val Parghera

■ (rrr) Ord la planira Plarenga è daventà ina deponia Plarenga, la deponia dal material da la bova da la Val Parghera. In dals purs che ha stuì metter a disposiziun ses prà è Rico Seglias. El quinta ch'el stoppia spetgar radund 10 onns fin ch'el po puspè cultivar ses prads. Per deponer il material da la bova vegn chavà davent in meter humus. La rusna vegn emplenida cun la buglia e lura puspè cuvretga cun il humus.